

Νὰ τὰ ἰδῇ τὰ γέρα | νύχτα ἀστρογυρτῇ
καὶ τὰ νιᾶτα μέρα | μέρα ἡλιογερτῇ
Κ.Παλαμ., ἐνθ' ἄν.
Τώρα 'ς τὰ γέρα τῇ ζωῇ πολλαγαπῶ τὴν ἴδια,
ὅπως τῇ ζωῇ — φτάνει νὰ ζωῇ — τῇ χαμηλοκοιτοῦσα
Μ.Τσιριμῶκ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γεράματα, γεροντάμα-
τα, γερατειά, γερατήρια, γερατίκια.

γερακάγι τό, Εὐβ. (Κουρ.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άγι, δι'
ἦν ἰδ. Στ. Καρατζᾶ, Ὑποκορ. Κύμ., 46.
Εἶδος μικροσώμου ἱέρακος. Συνών. γερακάκι, γεράκι²,
γερακόπουλο.
'Η λ. καὶ ὡς τοπων. Εὐβ. (Ἐπισκοπ.)

γερακάκι τό, Κύθηρ. Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ. Χατζ.)
γερακάτσι Εὐβ. (Κουρ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.
1) Ὁ μικρὸς ἱέραξ Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ. Χατζ.)
2) Γερακάγι, δ ἰδ. Εὐβ. (Κουρ.) 3) Μικρὸν πτηνὸν
φέρον ἐρυθρὸν πτίλωμα περὶ τὸν λαϊμόν, ἴσως ὁ ἀλλαχοῦ
ἀετομάχος, Κύθηρ.
'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπον Γερακάξ' Μακεδ.
(Κοζάν.)

Γερακαριανὸς ἐπίθ. Κρήτ. Γερακαριανὸς Κρήτ.
(Κίσ.)

'Εκ τοῦ τοπων. Γερακάρι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ιανός.

1) Ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Γερακάρι Ρεθύμνου καταχόμενος
Κρητ. || Ἄσμ.

Ἄχι πὼς ἀλλαγάραμε καὶ πᾶμε χώρια-χώρια,
ὅπως τὰ Γερακαριανὰ, τὰ βουλισμέν' ἀόρια
(ἀόρια=ὄρη) 2) Εἶδος κερασίων μεγάλων, χρώματος ἐρυ-
θροῦ ἀνοικτοῦ ἐνθ' ἄν.: "Ἐφερε ὁ Φαραγγίτης Γερακαριανὰ
κεράσια ἀπὸ 'ναι χάση Κυρίου (=πρώτης τάξεως) Κίς.

γέρακας ὁ, (I) πολλαχ. ἀγέρακας Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.
Χαλδ.) ἀέρακας Πόντ. (Σούρμ. Τραπ.) ἑράκας Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) γέρακος Κύπρ. γίακας Σαμοθρ. Πληθ. ἀγε-
ρακάντ' Πόντ. (Ὁφ.) Θηλ. γεράκα Κύπρ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γέρακας, δ ἐκ τοῦ οὐσ. γεράκι κατὰ
τύπ. μεγεθ. ἢ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἱέραξ. Διὰ τὸν τύπ. γίακας
βλ. Ν. Ἀνδριώτ., Ἀρχ. Θρακ. Θησ. 6 (1939/40), 163.

1) Τὸ πτηνὸν ἱέραξ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σούρμ.
Τραπ. Χαλδ.): Πέφτει σὰν τὸ γέρακα Βιθυν. (Ἀρακλ.)
'Αρπάζει σὰν τὸ γέρακα αὐτόθ. Χύθ'κι οὐ γέρακας κί τ' ἄρ-
παξι 'ς τοῦ στόμα Θεσσ. Ὁ γέρακας μοῦ πῆρε τὸ πουλλὶ
Ἦπ. (Δρόπολ.) Οὐ γέρακας παίρν' τσ' κόττις Στερελλ.
(Φωκ.) Ἐπέτασε ὁ γέρακας κ' ἔρπαξε τὴν κοσσάραν
(=ὄρνιθαν) Ὁφ. Ράβω τὸ στόμα τοῦ λύκου, τῆς ἀλουπούς,
τοῦ γέρακα, τοῦ κόρακα (ἐξορκ.) Πελοπν. (Μανιάκ.) Νὰ
μὲν τὰ πολ-λολοοῦμεν, γύρισ' ἢ μέρα, ἦρτεν ἕνας γέρακος
(ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. Σὰν ἐφάνην ἢ γεράκα, ὥρμησεν κατὰ
πάνω του, γιὰτὶ ἐνόμιζεν πὼς ἐπῆεν τῆχαιμαὶ γιὰ νὰ σκοτώ-
σῃ τὰ γερακούδκια της (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. Ἡ κόττα καὶ
ὁ πετεινὸς κυνηγημένοι ἀπὸ ἕναν ἄγριο γέρακα φτάσανε
σὲ μιὰ σπηλιὰ κατὰμανρη Γ.Βλαχογιάν., Γῦροι ἀνέμ.,
16. || Παροιμ. Ἄσπρος γέρακας, πᾶν' οἱ κόττες μας (ἐπὶ
τῶν ἐξαπατώντων τοὺς ἄλλους ἐνεκα τῆς καλοκχγάθου ἐξω-
τερικῆς ἐμφανίσεώς των) Ἀνάφ. || Αἰνιγμ. Μέσα σὲ βαθὺν
ἀρκάκιν μία κόρη τραουδᾷ | κί ὁ γέρακας βουτᾷ καὶ πουλλὰ

κοκ-κολοᾷ (ἀρκάκιν=ρυάκι· ἢ χύτρα τοῦ φαγητοῦ καὶ ἢ
κουτάλα) Κύπρ. || Ἄσμ.

— Ἐγὼ περδῖκα γίνουμαι καὶ 'ς σὸ καφούλ' ἐμπαίνω
— Κ' ἐγὼ ἀγέρακας γίνουμαι κ' ἐπεκεῖ ἐσὲν ἀρπάζω
(καφούλ'=θάμνος) Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκάρπισε τὸ ἔρημο κί ἔκαμε πέντε ρῶγες,
τὴν μιὰ τὴν παίρνει ὁ γέρακας, τὴν ἄλλην τὸ γεράκι
Χίος (Ἐγρηγόρ.) Συνών. ἀερογάμης, ἀερογαμί, ἀνε-
μογάμης, ἀνεμοπούλλι, γεράκι, κιρκινέζι, μπαρ-
μπούνι. 2) Ἱέραξ μέγας Στερελλ. (Ἀχυρ.): "Ἐχομ'
ἕνα γέρακα, π' μᾶς πῆρι οὐλα τὰ π'λλιά. Τούρι σκότουσα
τοῦν γέρακα κί μ' χρουστάτι ἀπὸ νιὰ π'λλακίδα ἰσεῖς οἱ
γ'ναῖκες 3) Θηλ. Εἶδος ἱέρακος μεγαλυτέρου τοῦ κοινοῦ
Κύπρ.: Ἄσμ.

Γεράκα πκιάν-νει τὸ πουλ-λιν τῆαι τρώ' το γιὰ μαθκιᾷ το,
γιὰ βάλ-λει το μέσ' 'ς τὸ κλουβὶν τῆαι πολ-λοτυραν-νᾷ το
'Η λ. καὶ ὡς ἐπόν. Ἀθῆν. καὶ ὡς τοπων. Ἀλόνν. Ἀττικ.
Ζάκ. Ἰθάκ. Κάμπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Λέρ. Μῆλ. Ρόδ. Στερελλ.
(Ἀχυρ.) καὶ ὑπὸ τὸν τύπ. Ἑρακας Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

γέρακας ὁ, (II) Λέσβ. (Μανταμάδ.) Πελοπν. (Βρεσθ.
Κίτ. Λάγ. Λακων. Μάν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ακας.
1) Ὁ γέρον ὑπὸ ἔννοιαν ἐπιτατικὴν ἢ χλευαστικὴν Λέσβ.
(Μανταμάδ.): Οὕξου, παλιόγιρι, γέρακα! 2) Ὁ μεγάλ-
σωμος καὶ καλῶς διατηρούμενος γέρον Πελοπν. (Βρεσθ.
Κίτ. Λάγ. Λακων. Μάν.): "Ἐναι ἕνας γέρακας μέχρι ἐκεῖ
πάνου Κίτ. Ἀντιστάθῃ ὁ γέρακας κ' ἐπίασε καὶ μᾶς ἐξέταζε
(ἀντιστάθῃ=ἐσταμάτησε) Λακων. || Ἄσμ.

Κ' ἐπέρασ' ἕνας γέρακας, | μᾶς ἐδιπλοχαιρέτησε
(μοιρολ.) Κίτ. Μάν.

γερακάτος ἐπίθ. Ἦπ. — Passow, Carm. popular.,
573 Κ.Τεφαρίκ., Λιανοτράγ. 1², 157 Κ.Κρυστάλλ., Πεζο-
γραφ., 2, 147 — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιρακάτους Θράκ.
(Αἶν.) ἀγερακάτος Χίος (Αὐγών.) ἑρακάτος Κάλυμν.

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άτος.
1) Ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἱέρακα κατὰ τὸ χρῶμα ἢ τὸ σχῆμα
Ἦπ. Θράκ. (Αἶν.) Κάλυμν. — Passow, ἐνθ' ἄν. Κ.Τεφαρίκ.,
ἐνθ' ἄν. Κ.Κρυστάλλ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.:
Μάτια γιρακάτα Αἶν. Αἶγα ἑρακάτη (αἶξ τῆς ὁποίας τὸ
τρίχωμα ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ ἱέρακος) Κάλυμν. Μύτη γερα-
κάτη (γρυπὴ) Κ.Κρυστάλλ., ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Τὰ μαῦρα μάτια δρὸ φλουριά, τὰ γερακάτα δέκα
κ' ἐκεῖνὰ τὰ καταγάλανα σαράντα 'ς τὴ γαζέτα
Passow, ἐνθ' ἄν. 2) Ὡς οὐσ., εἶδος μεγάλου κοχλίου, ἔχον-
τος τὸ χρῶμα τοῦ ἱέρακος Χίος (Αὐγών.) Συνών. καρά-
βολας, καρμανιός, φλωρίτης.

γερακήσιος ἐπίθ. πολλαχ. γιρακήσιος Ἦπ. (Ζαγόρ.)
γερακήσιος Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γερακήσιος Εὐβ. (Κουρ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.
1) Ὁ ἀνήκων ἢ προερχόμενος ἐξ ἱέρακος πολλαχ.: Γιρα-
κήσιον φτιρὸ Ἦπ. (Ζαγόρ.) Ἦτα τὸ περιβόλι γιομάτο
πούθουλα γερακήσια Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τὸ φτερό ἔναι
μεγάλον σὰ γερακήσιο αὐτόθ. 2) Ὁ ὁμοῖος πρὸς ἱέρακα
πολλαχ.: Ἐχει μάτι γερακήσιο Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
Ἐχ' κᾶτ' νύχια γιρακήσια Εὐβ. (Ἀκρ.) || Ποίημ.

Μὲ φρούδια σὰν κληματαριές, πὺν κάτωθ' των λάμπει
τὸ γερακήσιο μάτι του, πὺν ἀνεμοζάλες τόσες
ἀντίκρυσεν ἀτρόμητο· τὸν ἔχετε γνωρίζει;
'Α.Προβελέγγ., Ποιήμ. Διπλ. Ζωή, 142.

